

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.04.2014, sp. zn. 21 Cdo 277/2014, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.277.2014.1

Číslo: 99/2014

Právní věta:

Povinný je podle ustanovení § 336k odst. 2, věty první, o. s. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2012, subjektivně legitimován k podání odvolání proti usnesení o příklepu; to platí i tehdy, nebyli přítomen při dražebním jednání, ačkoliv mu dražební vyhláška byla řádně doručena, a proti udělení příklepu nevznesl námitky.

Procesní plná moc, kterou účastník (povinný) udělil advokátovi a která byla předložena jen exekučnímu soudu a nikoliv též soudnímu exekutorovi, není dokladem způsobilým prokázat, že účastník byl tímto zástupcem zastoupen i při úkonech prováděných soudním exekutorem, jestliže zástupce ani účastník tuto plnou moc soudnímu exekutorovi k průkazu zastoupení nepředložil, žádný z nich soudnímu exekutorovi volbu zástupce neoznámil a zástupce sám v řízení jménem účastníka žádné úkony, z nichž by bylo lze na zastoupení usuzovat, neučinil.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.04.2014

Spisová značka: 21 Cdo 277/2014

Číslo rozhodnutí: 99

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Doručování, Dovolání, Exekuce, Odvolání, Právní moc rozhodnutí, Prodej movitých věcí a nemovitostí, Zastoupení

Předpisy: § 10 odst. 1 předpisu č. 418/2001Sb.

§ 159 o. s. ř.

§ 164 předpisu č. 505/2001Sb.

§ 167 odst. 2 o. s. ř.

§ 201 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001

§ 243e odst. 1 o. s. ř. ve znění od 01.01.2013

§ 243e odst. 2 o. s. ř. ve znění od 01.01.2013

§ 25 odst. 1 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001

§ 254 odst. 1 o. s. ř.

§ 28 předpisu č. 120/2001Sb. ve znění od 01.11.2009

§ 28a odst. 1 předpisu č. /Sb. ve znění od 01.01.2001

§ 336a odst. 4 o. s. ř. ve znění do 31.12.2012

§ 336b odst. 1 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001 do 31.12.2012

§ 336k odst. 1 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001 do 31.12.2012

§ 336k odst. 2 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001 do 31.12.2012
§ 336k odst. 3 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001 do 31.03.2005
§ 36 odst. 1 předpisu č. 120/2001Sb.
§ 49 odst. 1 o. s. ř. ve znění od 01.01.2001 do 31.12.2004
§ 52 odst. 1 předpisu č. 120/2001Sb.
§ 52 odst. 2 předpisu č. 120/2001Sb.
§ 69 předpisu č. 120/2001Sb. ve znění do 31.12.2012

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 25. 9. 2009 změnil usnesení soudního exekutora JUDr. M. R. ze dne 7. 9. 2004 tak, že vydražiteli se k nemovitostem povinného – budově č. p. 1412 na pozemku p. č. st. 1710/1 a pozemku p. č. st. 1710/1 v katastrálním území Z., obec Z., příklep neuděluje. Odvolací soud s poukazem na závěr uvedený v jeho usnesení ze dne 25. 9. 2009 uzavřel, že doručení usnesení soudního exekutora ze dne 7. 5. 2004, o určení ceny předmětných nemovitostí, povinnému – za situace, kdy měl zástupce s procesní plnou mocí – nelze považovat za účinné, a není tedy způsobilé vyvolat procesní důsledky, které s doručením rozhodnutí procesní předpisy spojují. Jestliže nařízení dražebního jednání předpokládá, že dříve vydané usnesení o ceně nemovitostí nabylo právní moci, pak tento nedostatek v postupu soudního exekutora je takovou vadou vztahující se k nařízení dražebního jednání, která neumožňuje jiný postup, než usnesení o udělení příklepu změnit tak, že se příklep neuděluje (§ 336k odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 30/2000 Sb., § 69 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Na základě dovolání podaného vydražitelem Nejvyšší soud usnesením ze dne 20. 12. 2011 usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 9. 2009 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dovolací soud dospěl k závěru, že řízení před odvolacím soudem je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, neboť odvolací soud přihlédl ke skutečnosti (že usnesení soudního exekutora o určení ceny nemovitostí nebylo doručeno tehdejšímu zástupci povinného), která povinným nebyla v odvolání uplatněna. Dále dovolací soud odvolacímu soudu uložil, aby se při přezkumu usnesení soudního exekutora ze dne 7. 9. 2004 zabýval námitkami povinného, které uplatnil v odvolání a v jeho doplnění, že vydražitelem předmětu dražby se stal licitátor dražby a že soudní exekutor rozhodl v rozporu s § 322 o. s. ř., neboť exekuce se týká nemovitostí, které povinný potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti, o nichž se krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí ani nezmínil.

K r a j s k ý s o u d v B r n ě p o t ě u s n e s e n í m z e d n e 3 1 . 1 . 2 0 1 3 o p ě t o v n ě z m ě n í l u s n e s e n í s o u d n í h o e x e k u t o r a J U D r . M . R . , E x e k u t o r s k ý ú r a d Z . , z e d n e 7 . 9 . 2 0 0 4 t a k , ž e „ v y d r a ž i t e l i F . M . , h l á š e n ě m u k t r v a l ě m u p o b y t u n a a d r e s e Z . , N . S . 4 6 9 3 , s e k n e m o v i t o s t e m – b u d o v ě č . p . 1 4 1 2 n a p o z e m k u p . č . s t . 1 7 1 0 / 1 a p o z e m k u p . č . s t . 1 7 1 0 / 1 v k a t a s t r á l n í m ú z e m í Z . , o b e c Z . , p r í k l e p n e u d ě l u j e “ . O d v o l a c í s o u d p ř e d e v š í m z a u j a l p r á v n í n á z o r , ž e p o v i n n ý j e v e s m y s l u u s t a n o v e n í § 3 3 6 k o d s t . 1 a 2 o . s . ř . , v e z n ě n í z á k o n a č . 3 0 / 2 0 0 1 S b . , o s o b o u l e g i t i m o v a n o u k p o d á n í o d v o l á n í p r o t i u s n e s e n í o p r í k l e p u „ v ž d y , t e d y n e j e n t e h d y , k d y m u n e b y l a d o r u č e n a d r a ž e b n í v y h l á š k a a z t o h o t o d ů v o d u s e n e z ů č a s t n í l d r a ž e b n í h o j e d n á n í , č i t e h d y , k d y u n a ř í z e n ě h o d r a ž e b n í h o j e d n á n í p r o t i u d ě l e n í p r í k l e p u v z n e s l n á m i t k y “ . D á l e p ř i s v ě d č i l n á m i t c e p o v i n n ě h o u p l a t n ě n ě v d o p l n ě n í o d v o l á n í z e d n e 1 2 . 1 0 . 2 0 1 2 , ž e u s n e s e n í o v ý s l e d n ě c e n ě n e m o v i t o s t í n e n a b y l o p r á v n í m o c i , n e b o ť j e j s o u d n í e x e k u t o r d o r u č i l p o v i n n ě m u a n i k o l i v j e h o t e h d e j š í m u z á s t u p c i a d v o k á t o v i J U D r . P . J . , k t e r ý j e j z a s t u p o v a l v d o b ě o d 5 . 6 . 2 0 0 3 d o 1 2 . 7 . 2 0 0 5 (v i z t ě ž j e h o z á v ě r u v e d e n ý v p ř e d c h o z í m u s n e s e n í z e d n e 2 5 . 9 . 2 0 0 9) . N a t o m p o d l e o d v o l a c í h o s o u d u n e m ů ž e n i c z m ě n í t o k o l n o s t , ž e s o u d n í e x e k u t o r n e b y l o e x i s t e n c i p l n ě m o c i p ř e d l o ž e n ě e x e k u č n í m u s o u d u i n f o r m o v á n (k č e m u ť z ř e j m ě d o š l o v d ů s l e d k u n e d o s t a t e č n ě

komunikace mezi nimi), jelikož to nemůže být na újmu procesním právům účastníků řízení, včetně povinného. Dospěl proto k závěru, že při nařízení dražebního jednání došlo k takové vadě (§ 336k odst. 3 o. s. ř., § 69 ex. ř.), která neumožňuje jiné rozhodnutí, než změnu usnesení soudního exekutora tak, že se příklep neuděluje.

Usnesení odvolacího soudu napadl vydražitel dovoláním, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 o. s. ř., neboť napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek procesního práva, z nichž při řešení první otázky se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu (viz usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. [20 Cdo 3709/2007](#)), a druhá otázka, byť „dovolacím soudem částečně řešená, má být judikatorně vyřešena jinak, resp. judikatorně vyřešena“. Dovolatel především namítá, že povinný nebyl k podání odvolání proti usnesení o udělení příklepu subjektivně legitimován, neboť „z ustanovení § 336k o. s. ř., ve znění účinném do 30. 9. 2004“, vyplývalo, že povinný může odvolání proti usnesení o příklepu podat jen tehdy, byl-li přítomen při dražebním jednání a proti udělení příklepu vznesl námitky, nebo v případě, že mu nebyla doručena dražební vyhláška, a z tohoto důvodu se nezúčastnil dražebního jednání. V daném případě se ovšem povinný dražebního jednání nezúčastnil, ačkoli mu dražební vyhláška byla doručena do vlastních rukou dne 23. 7. 2004. Není proto správný názor odvolacího soudu, že povinný byl k podání odvolání proti usnesení o příklepu subjektivně oprávněn. Dále dovolatel nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že usnesení o ceně nemovitostí nenabývalo právní moci, a v této souvislosti poukazuje na to, že povinný předložil plnou moc udělenou advokátovi JUDr. P. J. spolu s doplněním návrhu na odklad provedení exekuce adresovaným Okresnímu soudu ve Zlíně, který soudního exekutora o existenci plné moci neinformoval; o tom, že povinný je v řízení zastoupen advokátem, se soudní exekutor dozvěděl až z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 9. 2009, tedy více než 5 let po konání dražby. Z toho vyplývá, že v době, kdy soudní exekutor činil úkony předcházející dražbě, mu nebylo známo, že povinný je zastoupen JUDr. P. J.; o tom svědčí i potvrzení vydané Okresním soudem ve Zlíně ze dne 14. 1. 2010 (založené ve spise), z něhož vyplývá, že soudnímu exekutorovi nebyla plná moc doručena. Pro právní posouzení věci je ovšem významné jen to, že vůči soudnímu exekutorovi je plná moc účinná až od okamžiku, kdy je mu předložena. Kromě toho se dovolatel domnívá, že byla-li plná moc předložena soudu v řízení o návrhu povinného na odklad provedení exekuce, „není možné takové zastupování vztáhnout na celé exekuční řízení, nýbrž jen na tu jeho část, která probíhá u exekučního soudu“. V dané věci tudíž nedošlo k takové vadě, pro kterou se povinný nemohl zúčastnit dražebního jednání, neboť mu do vlastních rukou bylo doručeno usnesení o ceně nemovitostí i dražební vyhláška, a i přesto se dražebního jednání nezúčastnil, a současně příklep nebyl udělen proto, že při nařízení dražebního jednání (ani při provedení dražby) došlo k porušení zákona. S těmito argumenty se však odvolací soud nevypořádal a ani k jeho návrhu neprovedl důkaz výslechem svědka JUDr. P. J., čímž řízení zatížil vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dále dovolatel uvedl, že předmětné nemovitosti převedl v dobré víře na třetí osobu, která je dále převedla, a že nemovitosti byly zhodnoceny přístavbou a zatíženy zástavním právem. Navrhl, aby odvolací soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že usnesení soudního exekutora se potvrzuje, případně aby usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) se po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že napadené usnesení odvolacího soudu závisí na vyřešení dvou otázek procesního práva, které v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyly (výslovně) vyřešeny, a to 1) zda je povinný subjektivně legitimován k podání dovolání proti usnesení o udělení příklepu (§ 336k odst. 2 občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2012), namítá-li, že usnesení soudního exekutora o určení výsledné ceny nemovitosti nenabylo právní moci, neboť jej soudní exekutor doručil povinnému a nikoliv jeho zástupci s procesní plnou mocí, a 2) zda v případě, že procesní plná moc udělená advokátovi byla předložena jen exekučnímu soudu a nikoliv soudnímu exekutorovi, je doručení usnesení o určení ceny nemovitosti soudním exekutorem povinnému účinné.

Po přezkoumání napadeného usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání je důvodné jen ve vztahu ke druhé řešené otázce; jinak důvodné není.

Právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Projednávanou věc je třeba při řešení první procesní otázky - s ohledem na to, že exekuční řízení bylo zahájeno dne 18. 7. 2002 a usnesení o ceně nemovitostí, dražební vyhláška a usnesení o příklepu vydány v roce 2004 - posuzovat podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., a podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, účinném od 1. 1. 2001 Sb. do 31. 12. 2012.

Z ustanovení § 69 ex. ř. vyplývá, že nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na provádění exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí.

Podle ustanovení § 36 odst. 1 ex. ř. účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný.

Podle ustanovení § 254 odst. 1, věty první, o. s. ř. na výkon rozhodnutí se užije ustanovení předcházejících částí, není-li v této části uvedeno jinak.

Podle § 28, věty druhé, ex. ř., úkony exekutora se považují za úkony exekučního soudu. Z toho plyne, že v případech, kdy je exekutor povolán k rozhodování, je jeho rozhodnutí postaveno na roveň rozhodnutí soudu prvního stupně, tj. soudu okresního (§ 45 odst. 1 ex. ř.).

Podle ustanovení § 201 o. s. ř. může účastník napadnout rozhodnutí soudu prvního stupně dovoláním, pokud to zákon připouští.

Institut dovolání, který je řádným opravným prostředkem proti rozhodnutím soudu prvního stupně, je upraven v části čtvrté, hlavě první Občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Podle části čtvrté, hlavy první občanského soudního řádu (ustanovení § 201 až 226 o. s. ř.) se postupuje - jak vyplývá z ustanovení § 254 odst. 1, věty první, o. s. ř. - i u dovolání podaného ve věcech výkonu rozhodnutí (exekučních věcech), avšak jen tehdy, není-li v části šesté občanského soudního řádu uvedeno jinak.

Podle ustanovení § 336k odst. 1 o. s. ř. usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

Z této právní úpravy vyplývá, že občanský soudní řád vymezuje dva okruhy osob, které jsou oprávněny (legitimovány) podat odvolání proti usnesení soudu prvního stupně (soudního exekutora) o příklepu. Jednak to jsou osoby, kterým soud (soudní exekutor) doručuje usnesení o příklepu - vyjmenované v ustanovení § 336k odst. 1 o. s. ř., jak výslovně stanoví ustanovení § 336k odst. 2, věta první, o. s. ř., přičemž patnáctidenní lhůta k podání odvolání jim běží od doručení usnesení o příklepu. Druhou skupinou osob oprávněných k podání odvolání proti usnesení o příklepu jsou osoby uvedené v ustanovení § 336c odst. 1 písm. a) o. s. ř. (viz § 336k odst. 2, věta druhá, o. s. ř.), tedy oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný, manžel povinného, osoby, o nichž je soudu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, a osoby, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem za povinným a příslušnými listinami je prokázaly, ale pouze v případě, že jim nebyla v rozporu se zákonem doručena dražební vyhláška a že se z tohoto důvodu nezúčastnili dražby. Ten, komu v rozporu s ustanovením § 336c odst. 1 písm. a) o. s. ř. nebyla doručena dražební vyhláška a nebyl proto přítomen dražebnímu jednání, může podat odvolání proti usnesení o příklepu vydražené nemovitosti ve lhůtě 15 dnů, počítané ode dne konání dražebního jednání.

Podle ustanovení § 336b odst. 1 o. s. ř. po právní moci usnesení o ceně (§ 336a) soud nařídí dražební jednání (dražbu).

Podle ustanovení § 336k odst. 3 o. s. ř. odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ustanovení § 221 se nepoužije. Usnesení odvolacího soudu se doručí osobám uvedeným v odstavci 1. Bylo-li usnesení o příklepu změněno, nařídí soud prvního stupně nové dražební jednání (§ 336k odstavec 4 o. s. ř.).

Porušením zákona při nařízení dražebního jednání (§ 336k odst. 3 o. s. ř.) rozumí ustálená judikatura i právní nauka (viz např. Výkon rozhodnutí v soudním řízení, JUDr. Kurka a JUDr. Drápal, Linde, Praha 2004, str. 552) mj. zejména vydání dražební vyhlášky před právní mocí usnesení o výsledné ceně nemovitosti (k tomu srov. též Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II. § 201 až 376. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1776 s., str. 2528). Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší soud např. v rozhodnutích ze dne 25. 4. 2006, sp. zn. [20 Cdo 2345/2005](#), či ze dne 26. 11. 2010, sp. zn. [20 Cdo 5060/2008](#) (v těchto věcech podali odvolání i dovolání proti usnesení o udělení příklepu povinní). Konkrétní porušení zákona při nařízení dražebního jednání (nebo při provedení dražby) musí být navíc v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli (k příklepu by nedošlo, pokud by se soud /soudní exekutor/ takových porušení zákona vyvaroval).

V posuzované věci povinný v odvolacím řízení - poté, co dřívější usnesení odvolacího soudu bylo usnesením Nejvyššího soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení - v doplnění odvolání ze dne 12. 10. 2012 namítal, že usnesení o ceně nemovitostí dosud nenabylo právní moci, neboť jej soudní exekutor doručil přímo jemu a nikoliv jeho tehdejšímu zástupci advokátovi JUDr. P. J., který jej zastupoval na základě plné moci ze dne 30. 5. 2003 (předložené soudu prvního stupně dne 5. 6. 2003) do 12. 7. 2005 (námitku, že mu dražební vyhláška nebyla doručena a že se z tohoto důvodu nezúčastnil dražby, povinný v odvolání ani v pozdějších svých podáních, jimiž odvolání doplnil, neuplatnil). Z obsahu spisu přitom vyplývá, že usnesení ze dne 21. 7. 2004, jímž soudní exekutor

nařídil dražební jednání na 7. 9. 2004, bylo povinnému doručeno do vlastních rukou dne 23. 7. 2004.

Vzhledem k tomu, že ustanovení § 336k odst. 2 o. s. ř. obsahuje odlišnou úpravu ohledně subjektivní legitimace k podání odvolání a o běhu lhůty k odvolání – oproti obecné úpravě v ustanovení § 201 o. s. ř. – jen v jeho větě druhé, nikoliv však větě první, a protože povinný v odvolání ani v pozdějších svých podáních, jimiž odvolání doplnil, neuplatnil námitku, že mu dražební vyhláška nebyla doručena a že se z tohoto důvodu nezúčastnil dražby, byl povinný k podání odvolání proti usnesení soudního exekutora subjektivně legitimován jako účastník exekučního řízení, jemuž soud doručuje usnesení o příklepu (§ 36 odst. 1 ex. ř. a § 336k odst. 2, věta první, o. s. ř.). Právní názor odvolacího soudu je tudíž ohledně první řešené otázky procesního práva správný.

Již z uvedeného současně vyplývá, že pro posouzení dané věci není významný právní názor Nejvyššího soudu vyjádřený v usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. [20 Cdo 3709/2007](#), na nějž dovolatel poukázal, neboť v něm dovolací soud řešil skutkově odlišnou situaci, kdy povinný namítal, že mu nebyla doručena dražební vyhláška a že se z tohoto důvodu nezúčastnil dražebního jednání (§ 336k odst. 2, věta druhá, o. s. ř.).

Při posuzování druhé otázky je třeba vycházet z právní úpravy o doručování písemností obsažené v občanském soudním řádu účinném ke dni doručování usnesení o ceně nemovitostí (dne 7. 5. 2004), tj. do 31. 12. 2004, a podle exekučního řádu ve znění účinném do 31. 10. 2009.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 o. s. ř. zástupcem si účastník může vždy zvolit advokáta. Advokátu lze udělit pouze plnou moc pro celé řízení (dále jen „procesní plná moc“).

Podle ustanovení § 28a odst. 1 o. s. ř. procesní plnou moc nelze omezit. Zástupce, jemuž byla tato plná moc udělena, je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník.

Podle ustanovení § 49 odst. 1 o. s. ř., má-li účastník zástupce s procesní plnou mocí, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.

Má-li tedy účastník zástupce s plnou mocí pro celé řízení (§ 28 odst. 1 o. s. ř.) a tím advokát vždy je (§ 25 odst. 1, věta druhá, o. s. ř.), je soud povinen doručovat pouze tomuto zástupci. Nejen zástupci, ale i účastníku samotnému se doručuje pouze v případě, že účastník má sám osobně něco vykonat (například dostavit se k výslechu u soudu, ke znalci apod.).

Jestliže soud doručí rozhodnutí jen účastníku zastoupenému zástupcem s procesní plnou mocí, jde o neúčinné doručení. V případě takto nesprávně doručeního rozhodnutí účastníku vůbec nepočne běžet lhůta k odvolání, neboť její běh je spojen jedině s řádným doručením (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 1998, sp. zn. 22 Cdo 215/98, uveřejněné v časopise Soudní rozhledy číslo 5, ročníku 1998, na str. 115).

Zástupci účastníka se písemnost doručuje ovšem jen tehdy, byla-li v době odeslání písemnosti soudem vykázána jeho plná moc (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 343).

Tyto závěry se s ohledem na ustanovení § 52 odst. 1 a 2 ex. ř. a dále na úpravu o vedení spisů soudními exekutory (viz Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 23. 5. 2002, č. EK01/2002, Kancelářský řád) uplatní i v daném exekučním řízení prováděném podle exekučního řádu, ve znění účinném v době vydání usnesení o ceně nemovitostí (jakož i dražební vyhlášky a usnesení o příklepu). Exekuční řád v té době dělil pravomoci v exekučním řízení mezi exekuční soud, který rozhodoval o nařízení exekuce (§ 44 odst. 2 ex. ř.), o odkladu provedení exekuce (§ 54 ex. ř.), o zastavení exekuce (§ 55 ex. ř.) a v dalších specifikovaných případech, a exekutora, který činil

všechny úkony, jež exekuční řád výslovně nesvěřoval soudu. I když exekuce nařízená soudem a prováděná soudním exekutorem prodejem nemovitosti povinného představovala ve své podstatě jedno exekuční řízení, bylo třeba rozlišovat její fáze, jež probíhaly před soudem a před soudním exekutorem; za tím účelem také exekuční soud a soudní exekutor vedl a vede (každý z nich) samostatný spis s přidělenou spisovou značkou (srov. § 164 a násl. instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, a § 17 Kancelářského řádu Exekutorské komory České republiky). Exekuční řád rovněž stanovil, která rozhodnutí účastníkům řízení doručoval (doručuje) soudní exekutor. Protože doručování usnesení o ceně nemovitosti, dražební vyhlášky i usnesení o přiklepu bylo zákonem svěřeno soudnímu exekutorovi, byl pro něj rozhodující obsah jím vedeného exekutorského spisu, do něž se zakládají jednotlivé písemnosti, včetně plných mocí chronologicky (srov. § 20 odst. 1 Kancelářského řádu Exekutorské komory České republiky). Z toho vyplývá, že nepředložil-li by účastník řízení soudnímu exekutorovi listinu osvědčující uzavření dohody o plné moci, kterou udělil advokátovi, a ani by mu udělení plné moci doložené pouze exekučnímu soudu neoznámil, mohl soudní exekutor taková rozhodnutí doručovat jen účastníkovi řízení (§ 49 o. s. ř. a § 10 odst. 1 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti).

Z obsahu spisu Okresního soudu ve Zlíně sp. zn. 22 Nc 851/2002 vyplývá, že dřívější zástupce povinného JUDr. P. J. předložil tomuto soudu dne 5. 6. 2003 plnou moc, kterou mu povinný udělil dne 30. 5. 2003 (a vypověděl podáním ze dne 4. 7. 2005, předloženým soudu prvního stupně dne 12. 7. 2005), spolu s doplněním návrhu na odklad provedení exekuce ze dne 30. 5. 2003. O návrhu povinného na odklad provedení exekuce rozhodl soud prvního stupně usnesením ze dne 9. 9. 2004 tak, že jej zamítl; toto rozhodnutí bylo soudnímu exekutorovi soudem doručeno podle podacího razítka dne 9. 9. 2004. Ve spise soudu prvního stupně je dále založeno „potvrzení dle § 27 vyhlášky č. 37/1992 Sb.“, vydané na žádost pověřeného soudního exekutora soudcem Okresního soudu ve Zlíně JUDr. J. B. ze dne 14. 1. 2010, v němž se uvádí, že „plná moc udělená povinným L. P. advokátu JUDr. P. J. ze dne 30. 5. 2003 nebyla soudnímu exekutorovi doručena“.

Z obsahu spisu soudního exekutora se dále podává, že usnesení ze dne 7. 5. 2004, jímž určil výslednou cenu nemovitostí, bylo na adresu bydliště povinného odesláno dne 7. 5. 2004, že povinný nebyl při doručení písemnosti zastižen, že písemnost byla dne 10. 5. 2004 uložena na poště a byla tedy doručena náhradním způsobem dne 13. 5. 2004 (§ 46 odst. 1 a 2 o. s. ř.). Zástupci oprávněné bylo toto rozhodnutí doručeno dne 10. 5. 2004 a oprávněná ani povinný proti němu odvolání nepodali. Plná moc ze dne 30. 5. 2003, již povinný udělil advokátovi JUDr. P. J., se ve spise soudního exekutora nenachází a JUDr. P. J. ani žádný procesní úkon v tomto spise neučinil.

Pakliže tedy soudní exekutor neměl v době odeslání usnesení o určení ceny nemovitostí vědomost o tom, že povinný udělil procesní plnou moc k zastupování JUDr. P. J., nelze za uvedené situace dovodit, že doručil-li toto rozhodnutí povinnému, jde o doručení neúčinné (o tom, že povinný je zastoupen advokátem se soudní exekutor mohl dozvědět až z usnesení Okresního soudu ve Zlíně ze dne 9. 9. 2004, tj. nejdříve dne 9. 9. 2004, kdy mu soudem bylo doručeno). Povinnému či jeho zástupci ovšem nic nebránilo v tom, aby listinu osvědčující uzavření dohody o plné moci (průkaz plné moci) předložil (předložili) i soudnímu exekutorovi, který byl povinen činit úkony směřující k provedení exekuce, či alespoň mu oznámil (oznámili), že JUDr. P. J. byla udělena plná moc (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 1999, sp. zn. 20 Cdo 1859/98), která se vztahuje i na úkony prováděné soudním exekutorem.

Bylo-li tedy usnesení soudního exekutora o ceně nemovitostí doručeno všem účastníkům řízení (oprávněné, resp. jejímu zástupci, a povinnému – viz § 336a odst. 4 o. s. ř.) a žádný z nich proti němu nepodal odvolání, pak nelze učinit jiný závěr, než že toto rozhodnutí uplynutím lhůty k odvolání nabylo právní moci (§ 159 a § 167 odst. 2 o. s. ř.).

Dovolací soud k tomuto závěru jen dodává, že nesdílí ani úvahu odvolacího soudu o „nedostatečné komunikaci mezi exekučním soudem a pověřeným soudním exekutorem“, která podle něj „nemůže být na újmu procesním právům účastníků řízení, včetně povinného“. Z občanského soudního řádu, z vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ani z instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, totiž nevyplývala povinnost exekučního soudu doručovat soudnímu exekutorovi procesní plnou moc, kterou účastník řízení udělil advokátovi a která byla předložena exekučnímu soudu, a ani exekuční řád, vyhláška č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuce a další činnosti, a Kancelářský řád Exekutorské komory České republiky soudnímu exekutorovi neukládaly, aby se dotazoval exekučního soudu, zda některým z účastníků byla v řízení před exekučním soudem předložena plná moc.

Z uvedeného vyplývá, že není-li správný závěr odvolacího soudu, že usnesení o ceně nemovitostí nenabylo právní moci, je chybný i jeho konečný závěr, že v dané věci došlo při nařízení dražebního jednání ve smyslu ustanovení § 336k odst. 3 o. s. ř. k vadě, která neumožňuje jiný postup, než změnu vydaného usnesení o příklepu tak, že se příklep neuděluje; dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. tak byl naplněn.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu není správné a protože nejsou podmínky pro jeho změnu, Nejvyšší soud je podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2, věta první, o. s. ř.), v němž se odvolací soud bude zabývat i námitkami povinného uplatněnými v doplnění odvolání ze dne 12. 10. 2012 a do protokolu při jednání konaném u odvolacího soudu dne 24. 1. 2013.